

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Šumavská 519/35, 602 00 Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-2455/24-B
Sp. zn. ČŠIB-S-527/24-B

Název	Základní škola T. G. Masaryka Moravský Žižkov, příspěvková organizace
Sídlo	Bílovská 78, 691 01 Moravský Žižkov
E-mail	skola.mz@c-box.cz
IČO	70 948 305
Identifikátor	600 112 446
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslav Sova
Zřizovatel	obec Moravský Žižkov
Místo inspekční činnosti	Bílovská 78, Moravský Žižkov
Inspekční činnost na místě	3. 10. 2024 – 7. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola T. G. Masaryka Moravský Žižkov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školního klubu.

Z celkového počtu 140 žáků, kteří se v době inspekční činnosti vzdělávali v devíti třídách, bylo téměř 20 % se speciálními vzdělávacími potřebami a byla jim poskytována podpůrná opatření prvního až čtvrtého stupně. Dalších 8 % žáků bylo s odlišným mateřským jazykem.

Zájmové vzdělávání bylo žákům školy poskytováno ve školním klubu a ve školní družině s odpoledním provozem. Školní klub nabízí zájmové útvary k doplnění a prohloubení znalostí, podpoře zájmů a talentu žákům druhého stupně a navštěvovalo jej 53 žáků. Ve školní družině se v jednom oddělení vzdělávalo 30 žáků. Nad rámec pravidelných denních činností jsou ve školní družině pro žáky organizovány také zájmové útvary, zejména uměleckého zaměření.

Školní stravování bylo zajištěno prostřednictvím jiného provozovatele stravovacích služeb na základě smluvního vztahu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) formuloval koncepci školy na období 2019 – 2025, ve které vychází z dobré znalosti školy, důkladné analýzy jejích podmínek a potřeb a také ze svých dlouholetých pedagogických zkušeností. V součinnosti s ostatními zaměstnanci se daří naplňovat společnou vizi, která spočívá ve vytváření příznivého prostředí pro vzdělávání a spolupráci. Díky dlouhodobé podpoře zřizovatele také postupně dochází ke zlepšování materiálních podmínek školy. Koncepce byla průběžně aktualizována a vhodně doplněna např. o oblast podpory pohybových aktivit žáků a využívání digitálních dovedností učitelů. Ve svém stylu řízení ředitel uplatňuje demokratické principy s cílenou spoluúčastí ostatních zaměstnanců. Na základě systematicky prováděné evaluace prostřednictvím vlastního dotazníkového šetření mezi všemi aktéry výchovně-vzdělávacího procesu i externího auditu získává cenné informace. Má tak dobrý přehled o činnosti školy a také podklady pro přijímání opatření ke zjištěným skutečnostem, které vhodně využívá.

Část pravomocí souvisejících s plánováním a kontrolou delegoval v přiměřeném rozsahu na svoji zástupkyni a výchovnou poradkyni. Každodenní vzájemná spolupráce pedagogů a pravidelně probíhající pracovní porady zajišťují efektivní výměnu informací. Významnou roli pro kvalitu výuky sehrávají metodické orgány, které dlouhodobě efektivně pracují a jejich činnost se do celého výchovně-vzdělávacího procesu pozitivně promítá. Kontrolní a hospitační činnost, která je prováděna vedením školy na základě promyšleného plánu, identifikuje silné stránky i rezervy jednotlivých pedagogů. Její závěry a doporučení mají zpravidla formativní podobu. Při sledované výuce během inspekční činnosti se ovšem ne vždy tato doporučení dařilo ve výuce vhodně uplatnit. Metodická podpora ze strany vedení školy je pedagogům poskytována také prostřednictvím pravidelného ročního hodnocení. Portfolia pedagogů slouží jako vhodný nástroj seberozvoje. Pomoc začínajícím učitelům je poskytována systematicky a plánovitě včetně zpětné vazby. Do procesu uvádění se aktivně zapojuje také vedení školy, které průběžně celý proces monitoruje. Začínající pedagog tak má dobré podmínky pro adaptaci ve své profesi. Celý proces metodické podpory doplňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které reflektuje potřeby školy. V uplynulém období bylo zaměřeno na oblast rozvoje digitálních dovedností učitelů a práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, což se ve sledované výuce projeví.

Činnost školního poradenského pracoviště byla od minulé inspekční činnosti významně zefektivněna zejména v oblasti vedení agendy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytování podpůrných opatření. Výchovná poradkyně ve spolupráci s metodičkou prevence a speciální pedagožkou informují o vzdělávacích potřebách žáků průběžně všechny pedagogické pracovníky a také realizace podpůrných opatření včetně činnosti asistentů pedagoga byla v průběhu výuky patrná a přínosná. Škola má vypracovaný systém práce s nadanými žáky, metodické orgány tuto problematiku pravidelně diskutují, avšak během inspekční činnosti byla podpora těmto žákům ve výuce zaznamenána spíše ojediněle. Školní preventivní program je zpracován v souladu s potřebami školy. Metodická prevence ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími partnery organizuje pro žáky programy a další vhodné aktivity včetně tematických třídnických hodin k prevenci sociálně patologických jevů. Pozitivním přínosem k mapování klimatu jednotlivých tříd i celé školy je pravidelně prováděný monitoring. Na základě jeho výsledků probíhá cílený preventivní program. Žáci mají možnost využít také schránku důvěry. V oblasti kariérního poradenství jsou žákům i jejich zákonným zástupcům poskytovány informace v potřebném rozsahu doplněné exkurzemi a návštěvami příslušných škol a institucí.

Materiální zázemí a technický stav školy se řediteli daří udržovat na dobré úrovni i přesto, že prostorové podmínky jsou omezené. Ve spolupráci se zřizovatelem je prováděna postupná modernizace budovy a zlepšuje se vybavení pro výuku. Škola vytváří žákům podnětné prostředí. Veškeré prostory jsou esteticky vhodně vyzdobeny, zařízeny vhodným nábytkem a spoluvytvářejí tak příjemný prostor pro vzdělávání. I zázemí školní družiny nabízí dostatek místa pro relaxaci a pomůcek k pestrým zájmovým činnostem. Problematický zůstává přechod do vedlejší budovy do tělocvičny, který vede k časovým prodlevám a rovněž nezajišťuje adekvátní časový prostor pro převlékání a ukládání oblečení a obuvi.

Oblasti bezpečnosti je věnována pozornost především formulací pravidel a dohledem nad jejich dodržováním. Vedení školy pravidelně sleduje stav úrazovosti, provádí jeho rozbor a přijímá opatření k jeho snižování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka ve sledovaných hodinách byla vedena v přátelské pracovní atmosféře, kde se žáci nebáli klást otázky, pokud měli příležitost také diskutovat a svobodně vyjadřovat své názory. Učitelé žáky různými způsoby motivovali a pobízeli k činnostem. Průběžně ověřovali porozumění zadaným úkolům, avšak často v hodinách chybělo jasné vymezení cílů a jejich naplnění nebylo účelně vyhodnocováno. Převažovala poměrně efektivní frontální výuka doplněná samostatnou prací, zaznamenána byla i velmi zdařilá práce ve skupinách či práce ve dvojicích a zařazení aktuálních společenských témat k diskusi. Přestože učitelé volili pestré metody a formy práce, diferenciaci učiva nebo úkolů dle individuálních potřeb žáků, zejména žáků nadaných, se ve výuce podařilo uplatnit spíše ojediněle, přestože k tomu byly v některých hodinách vhodné příležitosti. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla při výuce zřetelná, včetně efektivní práce asistentek pedagogů, které dopomáhaly s úkoly nejen těmto žákům, ale i ostatním. Ve většině vyučovacích hodin bylo využito množství různých učebních pomůcek, což přispělo k názornosti a také použití digitálních technologií učiteli a zpravidla i žáky bylo účelné. Prvky badatelské výuky, práce s myšlenkovou mapou, činnostní učení a didaktické hry podněcovaly aktivitu žáků. Žáci měli příležitost aktivně pracovat s interaktivními tabulemi, v hodinách informatiky rozvíjet své digitální kompetence a zaznamenáno bylo i efektivní využití mobilních telefonů k vyhledávání informací. Hodiny předmětů s převahou výchovného zaměření měly kromě

vzdělávacích cílů také charakter relaxace a žáci projevovali radost z prováděných činností. Drobné didaktické nedostatky neměly zásadní vliv na kvalitu průběhu výuky. V závěru hodin učitelé většinou jen krátce shrnuli probrané učivo bez vazby na formulované cíle nebo namátkově ověřili úroveň jeho zapamatování. Různé formy hodnocení, které byly vyučujícími uplatňovány, měly zpravidla formální podobu a efektivní zpětnou vazbu, potřebnou pro včasné odhalení potřeb žáků pro pochopení a zvládnutí učiva, poskytovaly jen částečně.

Hospitovaná část zájmového vzdělávání ve školní družině probíhala také v příjemné a podnětné atmosféře. Střídaly se zde činnosti řízené v komunitním kruhu a následně spontánní, převážně s výtvarným zaměřením, které rozvíjely kreativitu žáků. Všem účastníkům byl věnován dostatečný časový prostor k odpočinku. Při veškerých aktivitách byly respektovány věkové zvláštnosti, individuální potřeby a zájmy žáků. Důraz byl kladen také na sociální a osobnostní rozvoj, vzájemně respektující chování a toleranci vůči odlišnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných výsledků žáků učitelé průběžně ověřují. Prostřednictvím běžných evaluačních nástrojů pravidelně zjišťují, do jaké míry si jednotliví žáci učivo osvojili a naplnili očekávané výstupy stanovené školním vzdělávacím programem. Ke sledování učebního pokroku si žáci prvního stupně zakládají také sběrná portfolia. Škola opakovaně využívá i externí testování znalostí a dovedností žáků. S jeho závěry pracuje, dlouhodobě sleduje úroveň vzdělávacích výsledků svých žáků, při celorepublikovém srovnání se výsledky pohybují převážně kolem průměru. Učitelé se následně ve výuce zaměřují na oblasti, které v testech identifikovali jako problematické. Pro hodnocení výsledků vzdělávání škola uplatňuje především klasifikaci, slovní hodnocení využívá jen ojediněle, přestože by to v některých případech bylo vhodnější, zejména na prvním stupni. Výsledky vzdělávání žáků vyučující evidují ve školním informačním systému, který je spolu s třídními schůzkami hlavním nástrojem pro zajištění potřebné informovanosti zákonných zástupců žáků. Dílčími výsledky žáků se učitelé vzhledem k velikosti školy zabývají při každodenním osobním kontaktu. Čtvrtletně je pak konzultují na jednáních pedagogické rady, která projednává veškeré záležitosti týkající se vzdělávání.

Žáci ohrožení školním neúspěchem byli zpravidla včas identifikováni a byla jim poskytnuta podpora v podobě individuálního přístupu. V případě výrazně zhoršených vzdělávacích výsledků jsou organizována jednání se zákonnými zástupci a pro žáky je realizována potřebná pomoc prostřednictvím různých forem intervence. Přínosem pro školní přípravu je také on-line platforma, kterou žáci využívají zejména k procvičování a upevňování učiva hravou formou. Žákům s odlišným mateřským jazykem je nabízena podpora formou doučování, k účelnější komunikaci jsou využívány také překladače a při výuce je přínosná i dopomoc asistentů pedagoga.

Celkové výsledky žáků jsou dlouhodobě na dobré úrovni, v posledních třech letech většina žáků prospěla s vyznamenáním nebo prospěla, neprospívající žáci se vyskytovali jen ojediněle. Míra absence žáků byla meziročně srovnatelná, neomluvená absence se v uvedeném období nevyskytla. Chování žáků hodnotila škola sníženými stupni jen zcela výjimečně. Učitelé využívali spíše pozitivní motivaci pro posílení žádoucího chování, což se projevovalo také častějším udělováním pochval než ukládáním opatření k posílení kázně.

V průběhu školního roku je pro žáky realizováno množství aktivit, které přispívají k jejich osobnostnímu rozvoji a osvojování klíčových kompetencí, zejména sociálních a občanských. Jako součást vzdělávání jsou často zařazovány různé tematické exkurze, výukové nebo kulturní programy a projekty. Ve škole dlouhodobě dobře funguje žakovský senát, jehož prostřednictvím se žáci spolupodílejí na organizaci některých akcí, přicházejí s návrhy a konzultují jejich možná řešení. Na konci školního roku sami vyhodnocují nejzdařilejší aktivity. Jsou tak vedeni k demokratickému smýšlení a rozvoji občanských a sociálních kompetencí. Prosociální chování žáků posiluje také spolupráce peer-to-peer, kdy žáci devátých ročníků celoročně pomáhají žákům prvních ročníků s jejich adaptací na nové školní prostředí. Aktivity pro děti před nástupem do prvního ročníku v podobě návštěv školy nebo společné výlety a programy také zlepšují jejich následnou adaptaci na školní prostředí.

Aktivitu, zájem a nadání žáků škola podporuje jejich účastí v soutěžích s všestranným zaměřením. Pravidelně jsou žáci zapojováni do programů, které jsou nedílnou součástí kulturního života obce a jsou organizované v součinnosti se zřizovatelem a dalšími partnery. Tradiční kulturní programy, zapojení do charitativních akcí, výroba dárečků pro seniory, přehlídka „Naše škola má talent“, pasování žáků devátých ročníků a mnoho dalších aktivit významnou měrou přispívají k budování sounáležitosti žáků s místní komunitou a regionem, kde se vzdělávají a žijí.

Závěry

Vývoj školy

- V úzké spolupráci se zřizovatelem probíhá průběžná modernizace materiálních podmínek školy.
- Zvýšil se počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s vyššími stupni podpůrných opatření.
- Došlo k částečné obměně pedagogického sboru.
- Zefektivnila se činnost školního poradenského pracoviště.

Silné stránky

- Vedení školy systematicky získává informace o činnosti školy, které následně účelně využívá v procesu jejího řízení. (2.1)
- Škola pořádá pro žáky množství aktivit k získávání zkušeností a rozvoji jejich zájmů. (5.3)
- Účelná spolupráce s vnějšími partnery přispívá ke zlepšování podmínek pro vzdělávání a zapojení žáků do života obce. (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- V části výuky se nedařilo účelně využít diferenciaci výuky, která by v potřebném rozsahu zohlednila možnosti a nadání jednotlivých žáků. (4.3)
- V průběhu sledovaného vzdělávání nebylo systematicky zařazováno formativní hodnocení, což omezovalo efektivní zpětnou vazbu a včasné odhalení potřeb žáků pro zvládnutí učiva. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Do výuky účelně zařazovat takové metody a formy, které by umožňovaly více diferencovat výchovně-vzdělávací cíle, jejich naplňování podle individuálních potřeb všech žáků a dále aktivity s cílem rozvíjet kritické myšlení.
- V procesu hodnocení se zaměřit na výsledky konkrétní činnosti žáků a zejména jejich vzdělávací pokrok. Poskytovat jim využitelnou zpětnou vazbu v podobě formativního hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení za jednotlivé součásti školy, platné v době konání inspekční činnosti
2. Inspekční zpráva Č.j.: ČŠIB-512/18-B
3. Koncepce rozvoje školy 2019 – 2025
4. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání a pro zájmové vzdělávání platné ve školním roce 2023/2024
5. Školní řád a vnitřní řády zájmového vzdělávání platné ve školním roce 2023/2024
6. Výroční zprávy o činnosti školy a ročenky za školní roky 2021/2022, 2022/2023 a 2023/2024
7. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2023/2024
8. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2023/2024
9. Zápisy z jednání pedagogické rady, pracovních porad a zprávy třídních učitelů obsahující hodnocení, zápisy z jednání metodických sdružení jednotlivých oblastí
10. Výsledky externího testování výsledků vzdělávání žáků a jednotné přijímací zkoušky ve školním roce 2023/2024
11. Školní informační systém (školní matrika, průběžné a celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025)
12. Písemné a grafické výstupy žáků (vzorek)
13. Dokumentace školního poradenského pracoviště platná ve školním roce 2024/2025, zápisy z porad členů ŠPP, zápisy z jednání se zákonnými zástupci žáků, dokumentace

- žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, plán poradenských služeb, krizový plán školy, strategie předcházení školní neúspěšnosti, minimální preventivní program školy
14. Dokumentace ŠD a ŠK vedená ve školním roce 2024/2025: Roční tematický plán školní družiny, přihláška/zápisní lístek do školní družiny (vzorek), přihláška do zájmových kroužků (vzorek), Třídní kniha pro školní družinu v tištěné podobě, Záznam o práci v zájmovém útvaru v tištěné podobě (vzorek)
 15. Dokumentace školy k hodnocení ekonomických podmínek, zajištění bezpečnosti a zdraví dětí a žáků a školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Šárka Machačová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiří Černý, školní inspektor

Mgr. Dana Karpíšková, školní inspektorka

PhDr. Šárka Maleňáková, Ph.D., školní inspektorka

Ing. Alena Svobodová, školní inspektorka

25. 10. 2024